18/11/2022

Ο οραματιστής εθνικός ευεργέτης Γεώργιος Σταύρου

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

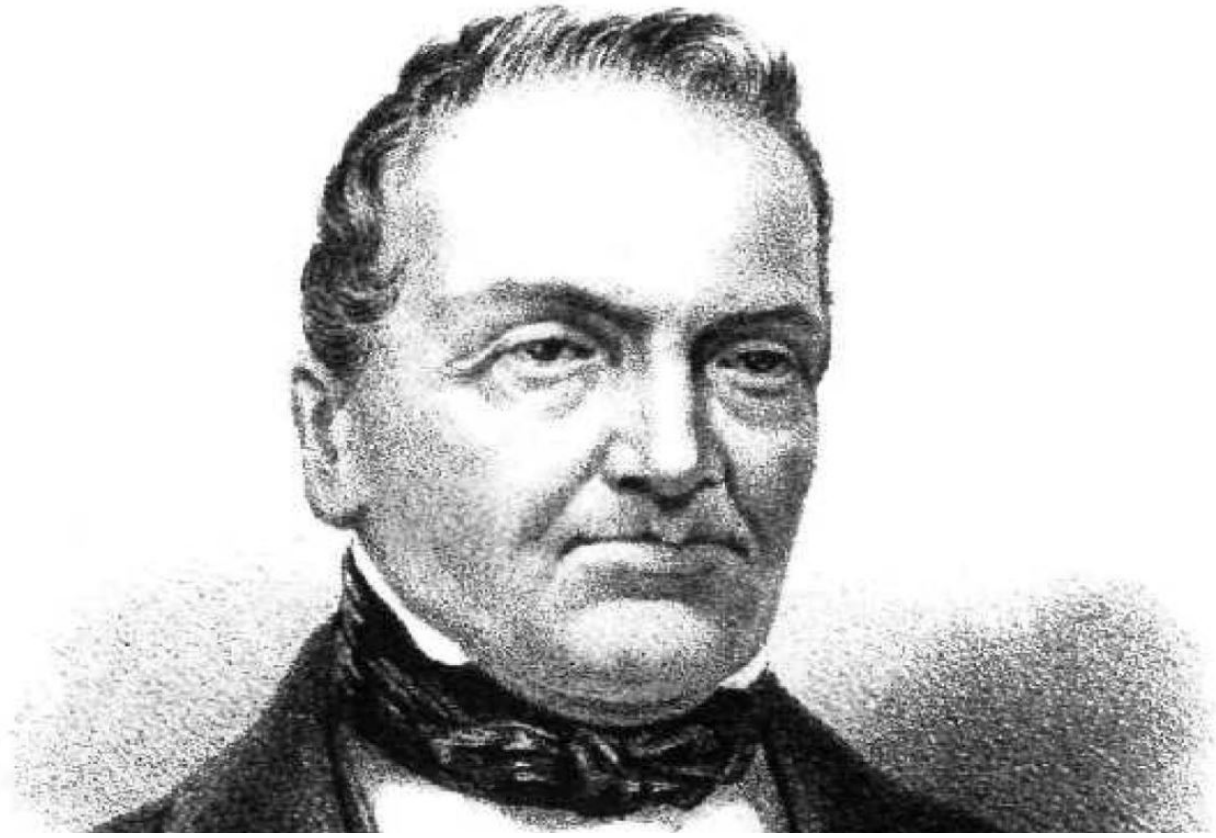

- **Γράφει ο Πάνος Ν. Αβραμόπουλος**

Διαπρεπής, τραπεζίτης, που έθεσε τα θεμέλια της τραπεζικής στο αρτιγέννητο μετά την απελευθέρωση από τους τούρκους ελληνικό κράτος, φλογερός αγωνιστής του ’21 και φιλικός, με ξεχωριστή συμβολή στην αποτίναξη του τουρκικού ζυγού, αλλά και πολιτικός με πολυεπίπεδη συμμετοχή στα μετεπαναστατικά δρώμενα, ο **Γεώργιος Σταύρος**, διέγραψε μια σπουδαία καριέρα και παρουσία στην Ελλάδα του 19ου αιώνα. Πάνω από όλα όμως υπήρξε ένας λάτρης της Ελλάδας, εκφράζοντας την αγάπη του για την πατρίδα, με πολλαπλές πράξεις ευεργεσίας και κοινωνικής αρωγής.

Ο **Γεώργιος Σταύρου**, είδε το φως της ζωής στις 2 Ιανουαρίου του 1788 στα Ιωάννινα, σε ένα οικογενειακό περιβάλλον ηθικής και οικονομικής ευμάρειας. Ο πατέρας του Ιωάννης Σταύρος, υπήρξε υπεύθυνος επι των οικονομικών του Αλή Πασά του Τεπελενλή, με υψηλό κύρος και σημαντικά κοινωνικά προνόμια, στην σκλαβωμένη Ελλάδα. Έτσι μετά τις εγκύκλιες βασικές του σπουδές στην Καπλάνειο Σχολή, έφυγε στην Βιέννη, για να ασχοληθεί ενεργά με τις εμπορικές επιχειρήσεις του πατέρα του. Εμπνευσμένος από ευγενή πατριωτισμό και τις επαναστατικές κινήσεις που διέτρεχαν πυρετωδώς τον εθνικό κορμό, εντάχθηκε στην «Φιλόμουσο Εταιρεία» της Βιέννης. Παράλληλα εντάχθηκε στις τάξεις της Φιλικής Εταιρείας και συνέδραμε ζωτικά τους σκοπούς της. Απέστελλε έτσι για την επανάσταση πολεμοφόδια, ενέτασσε στο φιλελληνικό κίνημα ξένους παράγοντες που θα μπορούσαν να προστρέξουν την επανάσταση και ανέλαβε επιτελικές αποστολές, συνεργαζόμενος και με τον Ιωάννη Καποδίστρια.

Θέλοντας να συμμετάσχει ενεργότερα στο αγώνα, εγκατέλειψε τις επιχειρήσεις του στην Πίζα και ήλθε στην Ελλάδα, για να λάβει μέρος στην πρώτη γραμμή του αγώνα. Κατευθύνθηκε αρχικά στην Ζάκυνθο που τελούσε υπό αγγλική διοίκηση, έχοντας στην σκευή του συστατική επιστολή του Μητροπολίτη Ουγγροβλαχίας Ιγνατίου. Κατόπιν κατευθύνθηκε στην Πελοπόννησο και στο Ναύπλιο, αναπτύσσοντας συνεργασία, με τον Γεώργιο Κουντουριώτη, επιλαμβανόμενος ποικίλες στρατιωτικές, διπλωματικές αποστολές και επιχειρήσεις. Συμμετείχε με την ιδιότητα του πληρεξουσίου, στις εθνοσυνελεύσεις Γ΄ Ερμιόνης (Ιανουάριος – Μάρτιος 1827), Γ΄ Τροιζήνας (Μάιος 1827) και στην Ε΄ Εθνοσυνέλευση 1832, ως πληρεξούσιος Ηπείρου.

Σε όλη αυτή την μακρά και πολυμερή του συμμετοχή στον αγώνα, ο **Γεώργιος Σταύρου**, πέρα από τον διάχυτο σε όλους πατριωτισμό του, διακρίθηκε για την υψηλό ήθος του, την ακεραιότητα του και τον σεβασμό στο δημόσιο πλούτο, προσπαθώντας να τον υπερασπιστεί, από κάθε του δυνατή έπαλξη. Για τούτο με την συγκρότηση του ελληνικού κράτους, μετά την απελευθέρωση, ο υψιπετής κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας, του ανέθεσε την οικονομική ανασυγκρότηση της χώρας. Ανέλαβε έτσι πρώτος Διευθυντής του πρώτου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος της Ελλάδος, της Εθνικής Χρηματιστικής Τράπεζας – σημερινής στην μετεξέλιξή της «Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος». Από την έπαλξή του αυτή, ο **Γεώργιος Σταύρου**, με σύγχρονες για την εποχή ευρωπαϊκές αντιλήψεις για την τραπεζική και οικονομία, από τη πλούσια εμπειρία του στην Ευρώπη, με

εμπνευσμένες τομές και παρεμβάσεις, πάσχισε για την κατά το δυνατόν, ταχεία ανασυγκρότηση της καθημαγμένης, από την τυραννία των τούρκων Ελλάδος.

Ο Γεώργιος Σταύρου, διαισθανόμενος τα υψηλό του χρέος προς την πατρίδα, προέβη σε πλήθος εθνικών ευεργεσιών και παρεμβάσεων, που δικαίως τον κατατάσσουν στους μεγάλους ευεργέτες της Ελλάδος. Επιχορήγησε την δημιουργία σχολείων, νοσοκομείων, ορφανοτροφείων, βιβλιοθηκών, μοναστηριών, συνέδραμε χήρες και ορφανά αγωνιστών της επανάστασης, ιδίως από την Αθήνα και τα Ιωάννινα και κατέλειπε μεγάλα ποσά, για πολλούς ακόμα άλλους φιλανθρωπικούς σκοπούς. Από τις μεγάλες του ανθρωπιστικές παρεμβάσεις, η αξιοποίηση του κληροδοτήματος του άλλου μεγάλου εθνικού μας ευεργέτη Γεώργιου Χατζηκώνστα, για την ίδρυση του περίφημου «Ορφανοτροφείου Χατζηκώνστα», στην Αθήνα. Αλλά και η πολλαπλή στήριξη με χρήματα και βιβλία, της Βιβλιοθήκης της «Ζωσιμαίας Σχολής», στα Ιωάννινα.

Η κορυφαία ωστόσο ευεργεσία του, υπήρξε η δημιουργία ορφανοτροφείου στα Ιωάννινα, στο πατρικό του σπίτι, που δώρισε προς το σκοπό αυτό, μαζί με τα απαραίτητα χρήματα για την λειτουργία του. Έτσι με την διαθήκη του το 1868, όριζε ότι εκεί θα διέμεναν ορθόδοξα ελληνόπουλα, με καταγωγή κυρίως από τα Ιωάννινα και θα ελάμβαναν τις στοιχειώδεις γνώσεις τους, για να πορευτούν στη ζωή. Οι Τούρκοι δεν είδαν με καλό μάτι την διαθήκη του **Γεωργίου Σταύρου** και προσπάθησαν αφενός μεν να ιδιοποιηθούν τα χρήματα, αφετέρου να προτάξουν προσκόμματα στην συμμετοχή στην διοίκηση Ελλήνων, στην διοίκηση του ορφανοτροφείου. Ακόμα προσπάθησαν να εγείρουν δικαιώματα προς το κληροδότημα συγγενών του δωρητή, που ήταν ωστόσο τούρκοι υπήκοοι, με την προοπτική να το διεκδικήσουν και να αποτρέψουν την ίδρυση του ορφανοτροφείου. Ωστόσο όμως διορατικός και έμπειρος ο μεγάλος Έλληνας **Γεώργιος Σταύρου**, είχε διαβλέψει τυχόντα τέτοια εμπόδια και έδινε σαφείς εντολές, για να

εκτελεστεί στο ακέραιο η διαθήκη του. Τελικά με την συνδρομή της ιεράς Μητρόπολης Ιωαννίνων, που διέθετε υψηλό κύρος στην τουρκική διοίκηση και άλλων ισχυρών τοπικών στελεχών της ελληνικής κοινότητας στα Ιωάννινα, η διαθήκη εξετελέσθη και προχώρησε η υλοποίηση του ορφανοτροφείου. Για την ιστορία αναφέρουμε ότι τα σχέδιά του, εκπόνησαν οι διακεκριμένοι της εποχής αρχιτέκτονες Θ.Ν. Τόμπρος, Ι. Δέδες, καθώς και ο αρχιμηχανικός της τουρκικής κυβέρνησης στα Ιωάννινα, Σιγισμούνδος Μινέϊκο, παππούς, του τ. πρωθυπουργού μας Ανδρέα Γ. Παπανδρέου. Εν τέλει το κτίριο ολοκληρώθηκε το 1886.

Στις 31 Μαΐου 1869, ο εμπνευσμένος Έλληνας, πατριώτης, Φιλικός και ευεργέτης **Γεώργιος Σταύρου**, έφυγε από την ζωή στην Αθήνα, μεστός πνευματικής, πατριωτικής και ηθικής ευπραξίας. Από όλα τα σπουδαία μετερίζια της ζωής του, είχε προστρέξει τη ελληνική πατρίδα, συνδράμοντας με την προηγμένη για την εποχή τεχνογνωσία του και στην οικονομική της ανασυγκρότηση. Αλλά και με το πολυμερές ευεργετικό του έργο. Για τούτο και οι σύγχρονες γενιές μας, του οφείλουν την προσήκουσα ηθική τιμή.

Ο συγγραφέας Πάνος Ν. Αβραμόπουλος, είναι M.Sc Δ/χος Μηχανικός Ε.Μ.Π.
www.panosavramopoulos.blogspot.gr